

 NATIONAL
GEOGRAPHIC

REISGIDS

australië

REISGIDS

australië

NATIONAL
GEOGRAPHIC

REISGIDS

australië

Roff Martin Smith

INHOUD

BEWUST REIZEN 6

DE REIS INDELEN 8

Geschiedenis en cultuur 13

Het huidige Australië 14

Eten en drinken 24

Het land 26

Geschiedenis 32

Kunst 56

Flora en fauna 66

Sydney 73

Inleiding en kaart 74

Wandeling door het
havengebied 82

Cricket 90

Nieuwjaarsviering in Sydney-stijl 98

New South Wales 101

Inleiding en kaart 102

Bosbranden 106

Langs de Pacific Highway 118

Australian Capital Territory 127

Inleiding en kaart 128

Anzac Day 134

Queensland 137

Inleiding en kaart 138

Langs de Steenbokskeerkring 150

Nationale parken 172

Northern Territory 181

Inleiding en kaart 182

Aboriginalkunst 202

Western Australia 211

Inleiding en kaart 212

De wilde flora 222

Langs de Gibb River Road 238

South Australia 249

Inleiding en kaart 250

Australische wijnen 264

De festivalstaat 272

Langs de Stuart Highway 284

Victoria 289

Inleiding en kaart 290

Melbourne Cup 297

Wandelingen door Melbourne 298

De Great Ocean Road 310

Australisch voetbal 318

Struikrovers 322

Tasmanië 329

Inleiding en kaart 330

De Huon Valley 338

De Groenen van Tasmanië 344

Toeristische rondrit 348

Forelvissen 352

Reiswijzer 355

Hotels en restaurants 367

Winkelen 386 Activiteiten 388

REGISTER 390

FOTOVERANTWOORDING 398

BEWUST REIZEN

Verstandige reizigers gaan doelgericht op pad om alles uit hun reis te halen. Door bewust te reizen draagt u bij aan het behoud van de natuur, historie en culturele rijkdom van de plaatsen die u bezoekt. Bovendien verbetert u uw eigen reiservaring.

Hoe reist u bewust?

- Bedenk dat uw aanwezigheid van invloed is op de plaatsen die u bezoekt.
- Besteed uw tijd en geld zodanig dat u iets bijdraagt aan de couleur locale (dat maakt uw verblijf ook interessanter).
- Respecteer het natuurlijke en culturele erfgoed van uw bestemming.
- Respecteer de lokale gebruiken en tradities.
- Toon de lokale bevolking uw waardering voor de interessante of unieke aspecten van hun streek, zoals het landschap, de historische dorpjes en gebouwen, de muziek of het eten.
- Trek af en toe uw portemonnee en steun kleine ondernemers die zich inspannen om de bijzondere eigenschappen van een plaats te behouden. Zoek naar winkeltjes, restaurants, pensions en reisorganisaties die trots en hart voor hun omgeving uitstralen. Mijd bedrijven die afbreuk doen aan het karakter van een plek.
- Zorg ervoor dat u mooie herinneringen en verhalen mee naar huis neemt, in de wetenschap dat u iets hebt bijgedragen aan het voortbestaan en de ontwikkeling van uw bestemming.

Deze manier van reizen wordt geotourisme genoemd en valt te omschrijven als 'toerisme dat het geografische karakter van een plek – omgeving, cultuur, uitstraling en erfgoed – en het welzijn van de inwoners ondersteunt of versterkt'. Meer informatie over geotourisme is te vinden op de website www.nationalgeographic.com/travel/sustainable.

australië

OVER DE AUTEURS

Roff Smith is geboren en getogen in het Amerikaanse New England, maar woont al sinds 1982 in Australië. Als journalist is hij begonnen bij de *Sydney Morning Herald* om later over te stappen naar de Melbourne *Sunday Age*. In 1993 ging hij als ervaren en bekroond journalistiek schrijver voor *Time Magazine* werken en publiceerde artikelen over Australië, Nieuw-Guinea, Frans-Polynesië en Antarctica. In 1996 begon Smith aan een 16.000 km lange fietstocht door de Australische outback. Het verslag van deze reis verscheen oorspronkelijk als serie in drie delen in het *National Geographic Magazine* en werd later uitgebreid om in boekvorm te verschijnen onder de titel *Koud bier en krokodillen: op de fiets door Australië*. Ook het onvolprezen *Australië: reis door een tijdloos land* is van zijn hand. Voor zijn artikel over Banjo Paterson, een beroemd Australisch dichter, werd hij onderscheiden door de North American Travel Journalist's Association.

Peter Turner heeft deze editie bijgewerkt en schreef de kaderteksten. Hij is Australiër van geboorte, journalist van beroep en reiziger van nature. Hij heeft ervaring als redacteur, uitgever en journalist in Australië en heeft in deze hoedanigheid ook gewerkt voor kranten in Indonesië, Thailand en Brunei. Als schrijver van reisverhalen en fotograaf kent Turner Zuidoost-Azië en Australazië als geen ander. Zijn artikelen zijn gepubliceerd in kranten en tijdschriften over de hele wereld en zijn kennis verrijkt meer dan twintig reisgidsen.

De reis indelen

Met duizenden kilometers kustlijn met schitterende stranden, het grootste koraalrif ter wereld, een unieke en gevarieerde fauna, de verlatenheid van de outback, een verfijnde, stadse cultuur, tropische regenwouden en bergen, is het niet zozeer de vraag wat u wilt zien als hoeveel u kunt zien.

Als u slechts een week de tijd hebt

Of uw bezoek nu twee dagen of twee maanden duurt, in Australië zult u niet snel zijn uitgekeken. Het probleem is er waarschijnlijk eerder in gelegen welke keuze te maken tussen de vele en diverse bezienswaardigheden die het continent te bieden heeft. De meeste bezoekers hebben bij aankomst al een lange, vermoeiende reis achter de rug. Als u dan ook nog weinig tijd hebt, kunt u zich het best beperken tot een kleine selectie van de belangrijkste bezienswaardigheden. Voor wie slechts een week in Australië is, zou het in principe mogelijk zijn om Sydney te bezoeken, het Groot Barrièrerif en Uluru of Ayers Rock, de gigantische rotsformatie in Centraal-Australië.

Sydney is in de meeste gevallen de aankomsthaven. Deze levendige stad aan de zuidoostkust van het land kan bogen op een fraaie haven en stranden als het beroemde Bondi Beach, historisch interessante bezienswaardigheden en landschapsiconen als de Sydney Harbour Bridge en het Opera House.

Na enkele dagen in **Sydney** te hebben doorgebracht, vliegt u (bijvoorbeeld met Qantas, de grootste binnenlandse vliegmaatschappij; www.qantas.com.au) in drie uur naar **Cairns** in het noorden, waar rondvaarten naar het **Groot Barrièrerif** worden aangeboden. Het koraalrif maakt zijn reputatie in het echt meer dan waar. Vanuit Cairns of het 64 km verder naar het noorden gelegen **Port Douglas** kunt u in een gehuurde auto een bezoek brengen aan het **Daintree National Park** met zijn eeuwenoude regenwouden, het bergdorpje **Kuranda** en het **Atherton Tableland**, een hoogvlakte, maar u kunt natuurlijk ook gaan relaxen op het strand.

Het nationaal park **Uluru-Kata Tjuta** ligt op slechts drie uur vliegen van Cairn. Onder begeleiding van Aboriginalgidsen kunt u de uit het vlakke woestijnlandschap oprijzende rotsformaties bezichtigen.

Als u meer tijd hebt

Om Australië echt te leren kennen, hebt u minstens twee weken maar liefst nog meer tijd nodig. Dankzij het goede netwerk van auto-verhuurbedrijven is het mogelijk om een gebied deels per auto te

Een bewoner van Australië.

verkennen en voor de grotere afstanden voor een binnenlandse vlucht te kiezen. Afhankelijk van hoeveel tijd u hebt, kunt u naar eigen voorkeur een keuze maken uit onderstaand reisplan dat de belangrijkste bezienswaardigheden van het land omvat.

Sydney en omgeving: na Sydney te hebben verkend, zijn de **Blue Mountains**, ten westen van de stad, zeker een bezoek waard. Op enkele uren rijden in zuidwestelijke richting ligt **Canberra**, de ruim opgezette hoofdstad van Australië, met 100 km zuidelijker de **Snowy Mountains** waar u, afhankelijk van het seizoen, kunt skiën of wandelen. De **Pacific Highway** voert vanuit Sydney naar het noorden, langs vele prachtige surfstranden waarvan **Byron Bay** een van de bekendste is. Het winddistrict **Hunter Valley** is 2,5 uur rijden vanaf Sydney.

Queensland en de Northern Territories:

met zijn Groot Barriërerif trekt Queensland de meeste toeristen. De **Gold Coast**, met zijn vele hotels, attractieparken en surfstranden, strekt zich uit van zuidelijk Queensland tot bijna in **Brisbane**, de hoofdstad van deze deelstaat (590 km vanaf Sydney). De noordelijke kuststreek, de **Sunshine Coast**, is gelukkig minder bebouwd. Hier bevindt zich ook het chique **Noosa Heads**-resort. Het vlak voor de kust liggende **Fraser Island** is het grootste zandeiland ter wereld waar ook tropisch regenwoud voorkomt.

Vanaf hier heeft zich over een lengte van 2100 km het Groot Barriërerif gevormd. Hoewel overal langs de kust dag- en duiktochten worden aangeboden, zijn Cairns, Port Douglas en de **Whitsunday Islands** (Pinkstereilanden; 500 km ten zuiden van Cairns) de belangrijkste uitvalbases voor een verkenning van het rif. Het landinwaarts gelegen regenwoud staat onder nationaal parkbeheer.

Vanuit Cairns vliegt u in drie uur naar het centraal gelegen **Northern Territory**. **Darwin**

(4000 km vanaf Sydney), de tropische hoofdstad van deze deelstaat, is tevens verzamelplaats voor tochten naar het **Kakadu National Park**, dat befaamd is om zijn moerassen, watervallen, bijzondere diersoorten en Aboriginal rotskunst.

Vanuit Darwin rijdt u zuidwaarts door het **Red Centre**, een woestijnachtig gebied dat zijn naam dankt aan de rode kleur van de grond. Het heeft met een afwisselend landschap van vlaktes, enorme rotsformaties en loodrechte afgronden. De **Katherine Gorge** in het **Nitmiluk National Park**, 240 km ten zuiden van Darwin, vormt een keten van door de rivier in het

NIET MISSEN:

Sydney, een van 's werelds mooiste havensteden 73

Het Groot Barriërerif van nabij aanschouwen 160

De wetlands van het Kakadu National Park 188

Uluru, de imposante rotsformatie in de outback 204

De Barossa Valley met wijngaarden in Europese stijl 267

Een autorit langs de Great Ocean Road 310

Port Arthur, van gevangenis tot landschapselement 340

Koala's

De bij toeristen zo populaire koala's zijn vooral te zien in dierentuinen en wildparken, want in het wild zijn ze niet gemakkelijk te vinden. Hoewel u tijdens een avondwandeling door de uiterste buitenwijken van Sydney, Melbourne of Brisbane geluk kunt hebben, maakt u meer kans op Kangaroo Island, voor de kust van Zuid-Australië, of op Phillip Island, bij Victoria.

Foaien

Vroeger gaven alleen Amerikaanse toeristen een fooi, maar tegenwoordig is het een vrij algemeen gebruik. Hoewel u dit niet verplicht bent, wordt in de duurdere restaurants een fooi van 5 tot 10% gezien als blijk van waardering voor de service. De prijs voor een taxirit wordt gewoonlijk met 10% naar boven afgerond, en in een luxe hotel betaalt u de kruier 2 dollar.

zandsteen uitgesleten kloven. Vanaf hier is het nog 1250 km naar **Alice Springs**. Deze oase in de outback vormt het ideale vertrekpunt voor een tocht door de **MacDonnell Ranges**, een bezoek aan **Kings Canyon** en natuurlijk Uluru en Kata Tjuta.

Western Australia: wie vanuit Darwin in zuid-westelijke richting vertrekt, komt in de deelstaat Western Australia, waarvan **Kimberley** de meest noordelijke regio is. Voor een tocht door dit verbluffend mooie gebied kunt u kiezen tussen de avontuurlijke, onverharde **Gibb River Road** of de reguliere snelweg. Een omweg langs het **Purnululu National Park** is alleen al om de als bijenkorven

gevormde rotsen met oranjezwarte strepen de moeite waard. Beide routes leiden naar **Broome** (1860 km van Darwin), waar vroeger naar parels werd gevist, maar dat nu vooral bekend is om zijn strand.

De kustweg naar het 2255 km zuidelijker gelegen Perth, de hoofdstad van deze woestijnachtige deelstaat, voert langs stranden, een enkel stadje en het **Ningaloo Reef**, een barrièrerif vlak voor de kust dat met duikpak of snorkeluitrusting verkend kan worden. Verder naar het zuiden, in het ondiepe water bij **Monkey Mia**, kunt u van dichtbij het dartele spel van wilde dolfijnen aanschouwen.

In het groene zuidwesten van de staat ligt het welvarende **Perth** (3950 km van Sydney). Het vlakbij gelegen **Fremantle** is een belangrijke historische havenplaats. Ten zuiden van de stad ligt **Margaret River**, waar wijngaarden, surfstranden en gigantische karribomen elkaar afwisselen. Vanuit het in het uiterste zuiden gelegen **Albany** werd vroeger op walvissen gejaagd. Ten oosten van Perth voert de weg via het goudstadje **Kalgoorlie** en **Nullarbor Plain** tot aan Adelaide (totaal 2700 km).

South Australia en Victoria: slechts 1400 km ten westen van Sydney ligt **Adelaide**, de hoofdstad van South Australia; de 'stad der kerken', met binnen handbereik

De juiste tijd voor uw reis

Voor een bezoek aan **Queensland**, het **Northern Territory** en **Western Australia** is de winter (juni-augustus) de meest geschikte periode. De temperaturen zijn dan aangenaam en het is droog. In het zuiden van het land kan het echter rond deze tijd vooral 's nachts koud zijn, met temperaturen tot onder het vriespunt.

Het kustgebied trekt juist in de zomerperiode (december-februari) de meeste toeristen, wanneer de dagen lang zijn en de temperaturen hoog. In het noordelijke,

tropische deel van Australië, dat tot aan de grens van **Queensland** en **New South Wales** reikt, moet u van oktober tot maart rekening houden met de regentijd.

De herfst (maart-mei) is een aangenaam koel seizoen in vrijwel het gehele land. Dit geldt ook voor de lente (september-november), hoewel het in het zuiden dan vaak wat natter is.

Een rondreis door Australië kunt u het best plannen in de maanden september en oktober.

Aboriginalgidsen bij de Katharine River beschilderen hun lichaam op traditionele wijze.

stranden, heuvels en wijngaarden, zoals in de nabijgelegen **Barossa Valley**. Vanuit Adelaide vertrekt ook **The Ghan**, de trein die door de outback naar Alice Springs (1540 km) en zelfs tot in Darwin voert. Wanneer u liever met de auto gaat, kunt u de **Stuart Highway** volgen naar het noorden en een bezoek brengen aan **Coober Pedy**, de ondergrondse opaalstad.

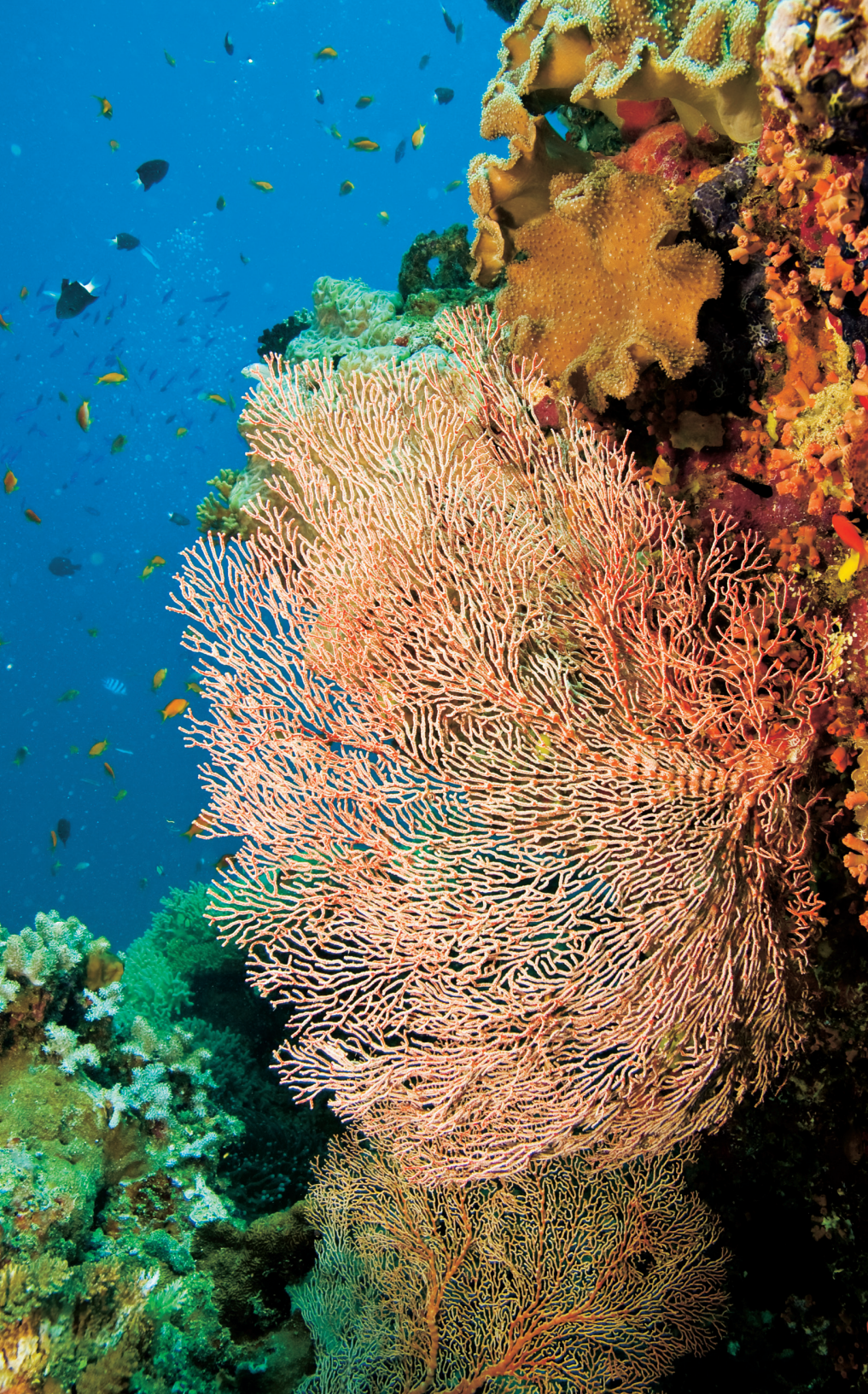
Ten oosten van South Australia ligt Victoria, de kleinste en groenste staat van het Australische vasteland, waarvan **Melbourne**, met zijn victoriaanse architectuur en vele parken, de hoofdstad is. De grootste trekpleister van Victoria is de

Great Ocean Road, een van de mooiste autoroutes ter wereld, die onder meer langs de **Twelve Apostles** voert, de kalkstenen rotsformaties die in de loop van miljoenen jaren door de zee zijn vormgegeven. Ook de voormalige goudstadjes en de nationale parken, zoals het **Wilsons Promontory**, zijn een bezoek meer dan waard.

Tasmanië: deze eilandstaat is bereikbaar per veerboot of vliegtuig. Het vruchtbare, groene eiland is een waar paradijs voor wandelaars en heeft een intrigerende geschiedenis. Een verblijf van enkele dagen geeft u voldoende tijd om het historische **Stanley** te bezichtigen, door de wildernis te trekken, een bezoek te brengen aan de in de koloniale tijd gestichte hoofdstad **Hobart**, en aan de oude strafinrichting in **Port Arthur**.

Valuta

De in Australië gebruikte munteenheid is de Australische dollar, die wordt onderverdeeld in 100 dollarcent. De biljetten die in omloop zijn, vertegenwoordigen een waarde van 5, 10, 20, 50 of 100 dollar. Het betreft geen papiergeld, maar uit polypropyleen vervaardigde biljetten, een duurzame kunststof. De munten zijn zilverkleurig (5, 10 en 20 cent) of goudkleurig (1 en 2 dollar). Wees erop bedacht dat de munt van 2 dollar kleiner is dan die van 1 dollar.

Geschiedenis en cultuur

Het huidige Australië 14-23

Ervaar: Aussietaal 19

Eten en drinken 24-25

Ervaar: Vegemite 25

Het land 26-31

Ervaar: opaal kopen 31

Geschiedenis 32-55

Ervaar: herdenkingsdag in Australië 50

Kunst 56-65

Flora en fauna 66-72

De 'Union Jack' in de bovenhoek van de nationale vlag van Australië vormt een zichtbare herinnering aan de geschiedenis van het land.

Pagina 12: hoornkoraal,
Groot Barrièrerif

Het huidige Australië

Australië, het continent met de unieke buideldieren, luidruchtige en kleurige vogels en uitgestrekte outback, heeft sinds zijn 'ontdekking' tweeënhalve eeuw geleden de rest van de wereld geïntrigeerd. De Aboriginalcultuur is een van de oudste ter wereld en ook in geologisch opzicht is het opmerkelijk, onder andere vanwege zijn ontzagwekkende rotsformaties, wetlands en magnifieke barrièrerif.

Australië is het kleinste continent en het grootste eiland van de wereld. Deze landmassa met een oppervlakte van 7,5 miljoen km² kwam zo'n 65 miljoen jaar geleden los van Antarctica en dreef af naar de Stille Oceaan. Hier bevinden zich de oudste landschappen ter wereld, sommige gaan meer dan 3,5 miljard jaar terug. In Shark Bay, in de Hamelin Pool vormen zich op de rotsen nog steeds stromatolieten, de oudst bekende levensvormen op aarde, en in het hart van de outback groeien primitieve palmvarens. In 1994 werd er in een dicht woud bij Sydney een levend exemplaar gevonden van de Wollemi-pijnboom, een prehistorische boomsoort die men voordien alleen als fossiel kende.

Meer dan 50.000 jaar geleden maakten de Aborigines op vloten en in kleine bootjes de oversteek vanaf de Aziatische eilandengroep. Deze periode kennen de Aborigines als de Droomtijd, waarin zij de relatie met het landschap aangingen. De magische gebeurtenissen van toen worden verheerlijkt in een uitgebreide cyclus van liederen; de liederen zijn vastgelegd in rotsgravures in duizenden rotsholen en grotten en vormen zo de basis voor de wetten en gebruiken waar de Aborigines naar leven.

**Australië heeft
gelukkig de
romantiek van
een ver en vreemd
land behouden.**

De toeristische geschiedenis van het land is zo'n 175 jaar oud. Darwin, op doorreis in 1836, vond de hoge onroerend-goedprijzen in Sydney opmerkelijk; de Engelse romancier Anthony Trollope was gecharmeerd van de victoriaanse architectuur in het voormalige goudstadje Ballarat en Mark Twain verwonderde zich, in het licht van de gewelddadige geschiedenis van Tasmanië, over de schoonheid van dit

eiland. De miljoenen bezoekers die nu de douanepoortjes passeren, komen om te genieten van de zon en het strand, ze komen voor het Opera House en Bondi Beach in Sydney en de sfeervolle restaurants in Melbourne, ze bezoeken de themaparken langs de Gold Coast van Queensland, de festivals in Adelaide en de wijngaarden in Barossa Valley.

Gelukkig is Australië nu veel beter bereikbaar dan in de dagen van de stoomschepen en de Qantas Empire-vliegboten die de reis van Londen naar de Rose Bay van Sydney in 'slechts' vijf dagen maakten. Maar ook nu u binnen 21 uur vanuit Amsterdam naar Sydney vliegt, is het een marathonzit en stapt u vanuit uw vliegtuig in een andere tijd, een andere dag, een ander seizoen. De sterren zijn vreemd en anders, de bush heeft een ongewoon prikkelend en kruidig aroma, en zelfs in de stad kan het rauwe gekrijs van kakatoes u doen ontwaken. Dankzij de geïsoleerde ligging heeft Australië gelukkig de romantiek van een ver en vreemd land behouden in een wereld die steeds kleiner lijkt te worden.

Taj Burrow is een van de Australische professionele surfers die tot de wereldtop behoren.

